

דף תרגול: מהפכות תחבורה ותקשורת – הדרך אל הכפר הגלובלי

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי מהפכת התחבורה ומהפכת התקשורת
- להבחין בין מרחק פיזי למרחק יחסי
- להבין איך נגישות משפיעה על קרבה בין מקומות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה – שאלות אמריקאיות

1. ב – מרחק פיזי נמדד בק"מ, מרחק יחסי בזמן או עלות
2. ג – מטוס הסילון
3. ד – הטלוויזיה
4. ב – נמל תעופה, כביש או כבל תקשורת
5. ב – הוא הופך קרוב יותר ב'מרחק יחסי'
6. ב – לא, יש מקומות עם נגישות טובה ויש כפרים בלי חיבור

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מרחק פיזי נמדד בקילומטרים, לא בזמן
2. נכון – אלה כלים מרכזיים במהפכת התקשורת
3. נכון – כך מתואר בטקסט על התפתחות כלי התחבורה
4. לא נכון – יש פערי נגישות בין מקומות שונים
5. נכון – שינויים בתשתית משנים את אופי השכונה או האזור

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. מרחק הפיזי
2. מרחק היחסי
3. סילון
4. חיבור
5. נגישות

חלק ד׳ – התאימו כלי למהפכה

- 1 – ה (מהפכת התחבורה)
- 2 – ג (מהפכת התקשורת)
- 3 – ד (מהפכת התחבורה)
- 4 – א (מהפכת התקשורת)
- 5 – ב (מהפכת התקשורת)

חלק ה׳ – סדרו לפי התפתחות כרונולוגית

1. רכבת הקיטור
2. הטלגרף
3. הטלפון
4. מטוס הסילון
5. האינטרנט והרשתות החברתיות

חלק ו׳ – כתיבה - מרחק יחסי אישי

1. תשובה אישית הכוללת נתון זמן טיסה, עלות משוערת, והסבר מבוסס על מרחק יחסי ולא רק פיזי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מרחק פיזי בק"מ, מרחק יחסי בזמן/כסף/מאמץ
- למשל: מטוס סילון (תחבורה), אינטרנט (תקשורת)
- תשתית כמו נמל תעופה, כביש או כבל תקשורת שמקשרת בין מקומות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר: איזה מכשיר תקשורת הכי שינה את חייכם?
- כדאי להדגים על מפה את ההבדל בין מרחק פיזי ליחסי עם דוגמה מוכרת
- משימת הכתיבה הפתוחה מתאימה לעבודה בזוגות או כשיעורי בית

דף תרגול: מהפכות תחבורה ותקשורת – הדרך אל הכפר הגלובלי

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לפני הרבה שנים נסיעות ומידע לקחו המון זמן. היום הכל מהיר יותר. נלמד למה זה קרה ומה זה מרחק פיזי ומרחק יחסי.

📖 מילון קטן:

מהפכת התחבורה	השינוי מרכבת קיטור למכונית ולמטוס, שקיצר זמני נסיעה
מהפכת התקשורת	השינוי מטלגרף לטלפון, טלוויזיה ואינטרנט
מרחק פיזי	המרחק בין שני מקומות לפי קילומטרים
מרחק יחסי	כמה זמן, כסף או מאמץ דרושים כדי להגיע ממקום למקום
נגישות	קלות ההגעה למקום באמצעות תחבורה או אינטרנט
כפר גלובלי	תיאור העולם כמקום קטן וקרוב בזכות תחבורה ותקשורת מתקדמות
עורקי חיבור	נמלי תעופה, כבישים, כבלים תת-ימיים ולוויינים שמחברים בין מקומות
נוף אנושי חדש	שינוי במרחב כתוצאה מהתפתחות תחבורה או תקשורת, כמו עיר שנבנתה סביב נמל תעופה

1 חלק א׳ – הבנה – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל בין מרחק בקילומטרים למרחק בזמן?

א) אין הבדל, שני המונחים זהים ב) מרחק פיזי נמדד בק"מ, מרחק יחסי בזמן או עלות

ג) מרחק פיזי הוא רק בים ד) מרחק יחסי תמיד גדול יותר

2. איזה כלי עוזר לנסוע מהר?

א) הטלגרף ב) הטלפון ג) מטוס הסילון ד) האינטרנט

3. איזה כלי עוזר להעביר מידע?

א) רכבת הקיטור ב) המכונית ג) מטוס הסילון ד) הטלוויזיה

4. מה מקשר בין מקומות שונים בעולם?

א) שם של מדינה ב) נמל תעופה, כביש או כבל תקשורת ג) סוג של רכבת ישנה ד) שם של ארגון

5. מה קורה כשקל יותר להגיע למקום?

א) הוא נשאר מרוחק תמיד ב) הוא הופך קרוב יותר ב'מרחק יחסי' ג) הוא נעלם מהמפה

ד) אין לכך שום השפעה

6. האם לכולם יש אותה נגישות בעולם?

א) כן, לכל מקום יש נגישות זהה ב) לא, יש מקומות עם נגישות טובה ויש כפרים בלי חיבור

ג) כן, כי כולם משתמשים באינטרנט ד) לא, כי אין אינטרנט בעולם

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מרחק פיזי נמדד תמיד בשעות טיסה.	☐	☐
2	מהפכת התקשורת כוללת את הטלגרף, הטלפון והאינטרנט.	☐	☐
3	מהפכת התחבורה קיצרה נסיעות מחודשים לשעות.	☐	☐
4	כל הכפרים בעולם מחוברים היום באותה מידה לתחבורה ולאינטרנט.	☐	☐
5	נוף אנושי חדש יכול להיווצר כתוצאה מכביש או קו רכבת חדש.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ נמדד בקילומטרים בין שני מקומות.

2. ה_____ נמדד בזמן, כסף או מאמץ שדרושים כדי להגיע למקום.

3. מטוס ה_____ קיצר נסיעות מחודשים לשעות.

4. כבלי תקשורת תת-ימיים ולווייניים הם דוגמה ל'עורקי _____' בין מקומות.

5. מקום עם קלות הגעה טובה לתחבורה ולאינטרנט נהנה מ_____ גבוהה.

4 חלק ד' – התאימו כלי למהפכה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רכבת הקיטור	___	**א.** מהפכת התקשורת
2. הטלגרף	___	**ב.** מהפכת התקשורת
3. מטוס הסילון	___	**ג.** מהפכת התקשורת
4. האינטרנט	___	**ד.** מהפכת התחבורה
5. הטלוויזיה	___	**ה.** מהפכת התחבורה

5 חלק ה' – סדרו לפי התפתחות כרונולוגית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	האינטרנט והרשתות החברתיות
☐	מטוס הסילון
☐	הטלגרף

☐	רכבת הקיטור
☐	הטלפון

6 חלק ו' – כתיבה - מרחק יחסי אישי

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו עיר בעולם שהייתם רוצים לבקר בה. כתבו בערך כמה שעות טיסה מישראל, כמה עולה כרטיס, וכמה זמן תיקח שיחת וידאו עם מישהו שם. האם העיר 'קרובה' או 'רחוקה' מבחינתכם? נמקו בשפת המרחק היחסי.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מרחק פיזי למרחק יחסי?

תנו דוגמה אחת לכלי ממהפכת התחבורה ואחד ממהפכת התקשורת

מה זה 'עורק חיבור' ולמה הוא חשוב?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀